

به نام خدا

در چند سال اخیر آموکسی سیلین همیشه جزو 5 داروی پرمصرف در کشور می باشد.

آنتی بیوتیکها 15 درصد کل داروهای مصرفی بیماران ایرانی را تشکیل می دهد آیا این الگوی مصرف نشان دهنده ی عفونت و آلودگی بالا در کشور است یا حکایت از مصرف بی رویه و غیر علمی آنتی بیوتیکها دارد .

پیشرفت علم در قرن بیستم منجر به تولید آنتی بیوتیکها شد و این دسته دارویی ناجی بسیاری از انسانهایی گردید که در معرض بیماریهای عفونی گسترده و لاعلاج بودند اما این پیروزی هم اکنون توسط برخی عوامل به خطر افتاده است. بی اثر شدن آنتی بیوتیکها در درمان برخی بیماریهای عفونی از جمله عفونت های تنفسی ، عفونت های گوارشی ، مننژیت، عفونت های جنسی و عفونت های بیمارستانی باعث نگرانی بسیاری از دانشمندان شده است . پیدایش مقاومت تعدادی از میکروبها و انتقال ژن مقاوم از نسلی به نسلی دیگر و حتی از یک گونه میکروبی به گونه میکروبی باعث می شود تا میکروبها به آنتی بیوتیکهای خط اول درمان که موثر ، ارزان و سالمتر هستند پاسخ ندهند و در نتیجه مجبور به استفاده از آنتی بیوتیک های وسیع الطیف ، گران تر و عوارض جانبی بیشتر شویم و حتی با افزایش مقاومت به این داروها نیز ، پاسخ درمانی مناسب داده نشود و عفونتی که امروزه به سادگی درمان می شود در آینده به بیماری مهلک و لاعلاجی مبدل گردد. مهمترین عامل در ایجاد عفونت مصرف بی رویه و غیر علمی آنتی بیوتیکها توسط بیماران است.

زمانی که بیماران با علائم عمومی سرماخوردگی که می تواند عفونی یا غیر عفونی باشد با مصرف آنتی بیوتیکها و دیگر داروها خوددرمانی می کنند و یا با مراجعه پزشک به اجبار درخواست آنتی بیوتیک می کنند و حتی نوع آن را برای پزشک تعیین می کنند کمک بزرگی به افزایش مقاومت میکروبی کرده اند و این در حالی است که در 90 درصد موارد این علائم مربوط به بیماری غیر عفونی و یا عفونت ویروسی است که آنتی بیوتیک به هیچ وجه در بهبود آنها نقش ندارد و تنها در 10 درصد موارد که عفونت باکتریایی باشد پزشک معالج با تشخیص عفونت نوع آنتی بیوتیک و طول دوره درمان را تعیین می کند

همچنین بسیاری از افراد هنگام مواجهه با هر نوع اسهال بخصوص در کودکان تمایل دارند از آنتی بیوتیکهای وسیع الطیفی مانند کوتریموکسازول استفاده کنند در حالیکه در بسیاری از موارد بیماری بخصوص در کودکان خودبخود بهبود می یابد. مثالهای بسیار دیگری از مصرف خودسرانه و نادرست آنتی بیوتیکها در عفونت های دستگاه تناسلی ، پوستی ، چشمی و ... وجود دارد در این میان چه کسانی مسئول ایجاد این مشکل هستند؟

با در نظر گرفتن موارد بالا و توصیه های زیر تمامی افراد جامعه از پزشک و داروساز تا بیمار و حتی نزدیکان بیمار می توانند در ایجاد و رفع این مشکل نقش داشته باشند.

توصیه به بیماران:

- هرگز بدون مشورت با پزشک آنتی بیوتیک مصرف نکنید.
- به پزشک معالج خود اطمینان داشته باشید و هرگز پزشک را مجبور به تجویز آنتی بیوتیک نکنید.
- هرگز آنتی بیوتیکی که برای درمان شما داده شده به افراد دیگری که علائم مشابه دارند توصیه نکنید.
- هنگام تجویز آنتی بیوتیک باید دارو را طبق دستور پزشک و تا پایان دوره درمان مصرف کنید حتی اگر در اواسط دوره احساس می کنید بیماری شما بهبود پیدا کرده است . زیرا قطع آنتی بیوتیک در نیمه های درمان فقط میکروبیهای حساس را از بین می برد و باکتریهای مقاوم باقی خواهند ماند و نسل بعدی را تولید می کنند . حتی به موقع مصرف نکردن آنتی بیوتیک نیز باعث کاهش اثربخشی آن خواهد شد.
- هرگز آنتی بیوتیکی را که برای درمان بیماری کنونی شما داده شده است برای بیماریهای عفونی دیگر حتی اگر علائمی مشابه به بیماری قبلی خود دارد مصرف نکنید.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمان

مقاومت میکروبی

هفته آگاه سازی در زمینه آنتی بیوتیکها

معاونت غذا و دارو
دفتر تحقیق و توسعه
پاییز 1402

توصیه به پزشکان:

- برای جلوگیری از مقاومت میکروبی بهتر است تا حد امکان برای درمان عفونت ها ابتدا آنتی بیوتیک های با دامنه اثر باریک و موثر تجویز و در صورت عدم بهبودی از آنتی بیوتیکهای وسیع الطیف استفاده گردد.
 - هرگز با اصرار بیمار مجبور به نوشتن دارویی که مورد نیاز او نیست نشوید.
 - راهنمایی های لازم را در خصوص نوع بیماری به بیمار خود بکنید در صورت تشخیص عفونت غیربakterیایی به او این اطمینان را بدهید که بدون مصرف آنتی بیوتیک بیماری بهبودی کامل می یابد.
- توصیه به داروسازان:
- به هیچ وجه بدون نسخه پزشک آنتی بیوتیک های مختلف را به بیماران ندهید.
 - هنگام تحویل نسخه حاوی آنتی بیوتیک به بیماران توصیه های لازم و کافی درخصوص مصرف صحیح دارو و کامل کردن دوره درمان را به بیماران بکنید.

واحد تحقیق و توسعه معاونت غذا و دارو
تلفن 190 آماده پاسخگویی به سوالات شما در زمینه دارویی،
مسمومیت ها و مواد غذایی میباشد.
شماره تماس: 31325908
شماره پیامک: 10003412105620
Email:vcfd@kmu.ac.ir
Website : www.vfd.kmu.ac.ir

- مصرف خودسرانه آنتی بیوتیکها باعث مقاوم شدن میکروبها شده و در عفونتهای بعدی نیاز به مصرف آنتی بیوتیکهای قوی تر با مقدار بیشتر می شود.

- در صورت تهیه شربت های آنتی بیوتیک بوسیله حل کردن با آب آنها را در یخچال نگهداری کنید این شربتها بعد از حل شدن حداکثر یک الی دو هفته قابل مصرف می باشند.

- بی خطر ترین روش مصرف دارو شکل خوراکی آن و پر خطرترین روش شکل تزریقی دارو می باشد از پزشک خود تقاضای تجویز داروی تزریقی ننمایید.

- عفونتهای مختلف ناشی از هجوم میکروبها ی گوناگون می باشد برای درمان هر نوع عفونت نوع خاصی از آنتی بیوتیک مصرف می شود که تنها تشخیص آن توسط پزشک میسر می باشد.

